

Sygn. akt IV CSK 28/20

POSTANOWIENIE

Dnia 17 czerwca 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Manowska

w sprawie z powództwa A.U.
przeciwko M.S.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 17 czerwca 2020 r.,
na skutek skargi kasacyjnej pozwanego
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Gdańsku
z dnia 5 lipca 2019 r., sygn. akt V AGa 17/19,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Nakładając na skarżących obowiązek wskazania i uzasadnienia oznaczonej przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, czyli tak zwanego przedsądu, ustawodawca zagwarantował, że skarga kasacyjna, jako nadzwyczajny środek zaskarżenia prawomocnych orzeczeń, będzie realizować funkcje publicznoprawne. Ograniczenie przesłanek, wskazanych w art. 398⁹ § 1 k.p.c. do czterech ma,

w konsekwencji, zapewnić, że przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania ustrojowo i procesowo będzie uzasadnione jedynie w tych przypadkach, w których mogą być zrealizowane jej funkcje publicznoprawne, a skarga nie stanie się instrumentem wykorzystywanym w każdej jednostkowej sprawie. Ostatecznie, nie w każdej sprawie, nawet takiej, w której prawomocne orzeczenie, zostało wydane w warunkach błędu w subsumpcji, czy też wyniku wadliwej wykładni prawa, skarga kasacyjna może być przyjęta do rozpoznania. W przeciwnym, bowiem, razie Sąd Najwyższy stałby się, wbrew obowiązującym przepisom, sądem trzeciej instancji, a nie jest, przecież, jego zadaniem dokonywanie korekty ewentualnych błędów w zakresie stosowania, czy też wykładni prawa, w każdej indywidualnej sprawie.

W niniejszej sprawie nie zachodzą przesłanki przyjęcia do rozpoznania skargi kasacyjnej pozwanego, M.S., od wyroku Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 5 lipca 2019 r. Wnosząc o przyjęcie skargi kasacyjnej skarżący wskazał na przesłankę z art. 398⁹ § 1 pkt 1) k.p.c. Przedstawione w skardze zagadnienie prawne z art. 398⁹ § 1 pkt 1) k.p.c. sprowadzało się do pytania: „czy wprowadzenie przez stronę do obrotu prawnego umowy powoduje, iż czynność prawna będąca jej przedmiotem, powinna być uznana za ważną i zgodną z rzeczywistą wolą stron?”.

Wniosek M.S. o przyjęcie jego skargi kasacyjnej do rozpoznania, nie odniósł skutku. Odnosząc się do powołanej przez skarżącego przesłanki z art. 398⁹ § 1 pkt 1) k.p.c. należy wskazać, że Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli skarżący wykaże, że wskazane przez niego zagadnienie prawne posiada właściwość „istotności”, która polega na tym, że zagadnienie to stanowi kwestię dotychczas niewyjaśnioną i nierozwiązaną w orzecznictwie sądowym, a więc cechującą się nowością, a którego rozstrzygnięcie może sprzyjać rozwojowi prawa, a ponadto powinno mieć znaczenie dla praktyki sądowej, jak i rozpoznania oraz rozstrzygnięcia konkretnej skargi kasacyjnej. Przenosząc rozważania na grunt przedmiotowej sprawy, wskazać należy, że strona pozwana w uzasadnieniu, na okoliczność wykazania przesłanki z art. 398⁹ § 1 pkt 1) k.p.c. zaprezentowała sformułowane w postaci pytania, zagadnienie prawne: „czy wprowadzenie przez stronę do obrotu prawnego umowy powoduje, iż czynność prawna będąca jej przedmiotem, powinna być uznana za ważną i zgodną z rzeczywistą wolą stron?”, a ponadto stwierdziła, że „podniesione w petitum

niniejszej skargi kasacyjnej zarzuty naruszenia przepisów prawa materialnego oraz prawa procesowego doprowadziły w konsekwencji do wydania wadliwego orzeczenia, które w ocenie strony pozwanej w sposób rażąco narusza obowiązujące normy i tym samym pozbawia ją możliwości poszukiwania pełnej ochrony prawnej przed sądami powszechnymi”. Sąd Najwyższy nie podzielił stanowiska skarżącego. Otóż, jak wyczerpująco wyjaśniono w orzecznictwie tego Sądu kwestia prawna w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1) k.p.c. musi być zagadnieniem nowym i nierozwiązanym dotychczas w orzecznictwie sądowym. Przedstawienie okoliczności uzasadniających rozpoznanie skargi kasacyjnej ze względu na występujące w sprawie istotne zagadnienie prawne, zgodnie z dotychczasowym orzecznictwem Sądu Najwyższego, powinno polegać na sformułowaniu tego zagadnienia (por. np.: postanowienie z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11) i wskazaniu wątpliwości związanych z rozumieniem bądź stosowaniem przepisów prawnych niezbędnych do rozstrzygnięcia sprawy. Należy ponadto wykazać, że rozstrzygnięcie zagadnienia prawnego powinno mieć znaczenie dla praktyki sądowej, jak i rozpoznania oraz rozstrzygnięcia konkretnej skargi kasacyjnej (por. przykładowo: postanowienie z dnia 13 lipca 2007 r., III CSK 180/07, nie publ.; postanowienie z dnia 11 kwietnia 2012 r., III SK 41/11, nie publ.; postanowienie z dnia 18 września 2012 r., II CSK 180/12, nie publ), przy czym wskazana kwestia prawna musi dotyczyć zagadnienia budzącego rzeczywiście istotne (poważne) wątpliwości. Ponadto uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie może polegać na opisanu stanu faktycznego sprawy, czy też przebiegu procesu, ale powinno odnosić się do przesłanek z art. 398⁹ § 1 k.p.c. (por. np.: postanowienie z dnia 3 kwietnia 2006 r., III CSK 85/06, nie publ.). Tymczasem zaprezentowane w skardze i rekomendowane Sądowi Najwyższemu zagadnienie prawne nie spełnia tych wymogów. Otóż sformułowana w postaci pytania kwestia: „czy wprowadzenie przez stronę do obrotu prawnego umowy powoduje, iż czynność prawna będąca jej przedmiotem, powinna być uznana za ważną i zgodną z rzeczywistą wolą stron?”, w rzeczywistości stanowi przytoczenie jednego z elementów stanu faktycznego przedmiotowej sprawy, co odbiega od wymogów stawianych rzetelnie dowiedzionej przesłance przedsądu z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Nadto skarżący nie zaprezentował

celem wykazania wyżej wskazanej przesłanki pogłębionego jurydycznie wywodu, argumentów prowadzących do rozbieżnych ocen rekomendowanego Sądowni Najwyższemu zagadnienia prawnego, poprzestając jedynie na stwierdzeniu, że sformułowane w skardze kasacyjnej zarzuty naruszenia przepisów prawa materialnego, to jest art. 65 §2 k.c. oraz naruszenia przepisów postępowania to znaczy art. 233 § 1 k.p.c. uzasadniają przyjęcie jego skargi do rozpoznania.

Mając powyższe rozważania na uwadze stwierdzić trzeba, że przesłanka z art. art. 398⁹ § 1 pkt 1) k.p.c. nie została przez M.S. wykazana, a Sąd Najwyższy nie dopatrył się również okoliczności, które determinowałyby nieważność postępowania, którą to przesłankę Sąd ten bierze pod uwagę z urzędu.

Z tych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

jw